

Strømmer i et hav av historier - Juni 2003

Jon Hoem - Juni 2003

Elektronisk versjon: http://infodesign.no/arkiv/2003_06_01_jonblogg.htm

30.6.03

Children's Internet Protection Act

Via B&B fant jeg en artikkel i Washington Post (1) som omhandler noen av konsekvensene av at USAs høyesterett opprettholder CIPA (Children's Internet Protection Act). Avgjørelsen "*forbids public libraries to receive federal assistance for Internet access unless they install software to block obscene or pornographic images and to prevent minors from accessing material harmful to them.*"

Les mer om dette (2) hos American Library Association.

Automatiske filtre, spesielt de som trigger på bestemte ord, kjennetegnes neppe av høy presisjon. Amerikansk ungdom som oppsøker bibliotek for å finne svar på spørsmål som på en eller annen måte er knyttet til seksualitet (noe de neppe ønsker å spørre bibliotekaren om) kommer trolig til å slite. Med min ringe kunnskap om det amerikanske samfunnet har jeg grunn til å tro at dette vil ramme de økonomisk vanskeligstilte i større grad enn de som på forskjellig vis har tilgang til nettet via andre kanaler.

Det kan sies mye pent om amerikanere, men at de generelt har bred kunnskap om verden omkring dem er står nok et stykke ned på lista. Det vil neppe bli særlig bedre med en politikk av samme kaliber som denne loven.

1. http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/articles/A39883-2003Jun27.html?nav=hptoc_tn
2. http://staging.ala.org/Template.cfm?Section=Intellectual_Freedom_Issues&Template=/ContentManagement/ContentDisplay.cfm&ContentID=2699

25.6.03

Foredrag om blogger

Dersom noen skulle be deg om kort å redgjøre for fenomenet blogger kan Nicklas Lundblads "Blog! Nya mönster i publiceringspraxis på nätet" (PDF) være et godt utgangspunkt.

- <http://www.skriver.nu/weblog/archives/bloggar20030623.pdf>

24.6.03

Økologi i virkelige og virtuelle verdner

Siden jeg syslet med hovedfag har jeg delt min veileders interesse for Kevin Lynchs (ikke Kevin Lynch hos Macromedia, men arkitekturteoretikeren)

karakteristika. Tidligere i dag kom jeg over en referanse til Robert Park (1) via Alexander Halavais. Halavais skriver "*The unique aspect of the Internet as a communication medium is its ability to allow large groups of people to interact. The metropolis represented an earlier technology that provided a very similar function. In fact, the parallels between the rise of the metropolis and the rise of the Internet are extensive. The rise of the metropolis led to a renaissance in American Sociology. I suggest that by following the lead of Robert Park, the Internet can have a similar effect on the study of communication.*"

Sammenligningen mellom "media ecology" og "urban ecology" er svært interessant, noe det ser ut til å stå mer om her.

Lynchs bidrag er spesielt relevant i forhold til informasjonsdesign; hvordan finne fram i komplekse

hyperstrukturer. Parks og Burgess "*suggested that the struggle for scarce urban resources, especially land, led to competition between groups and ultimately to the division of the urban space into distinctive ecological niches or "natural areas" in which people shared similar social characteristics because they were subject to the same ecological pressures*". Kan forsøke noen kjappe paralleller her; for eksempel til skillet mellom de som hoster bloggen sin på et eget domene (presumtivt med full kontroll) og de som benytter gratis hosting.

- <http://www.csiss.org/classics/content/26>

Blogguniverset

Jill W. hadde en peker til blogcount hvor jeg fant flere interessant pekere, blant annet til statistikk fra LiveJournal (1) og ikke minst en peker videre til BlogCensus.net, et prosjekt i regi av The National Institute for Technology and Liberal Education som indekserer mer en en halv million blogger. Så vidt jeg kan bringe på det rene er dette den mest omfattende oversikten over blogger så langt. deler av eller hele databasen kan lastes ned (for de som vil fylle opp harddisken med noen GB!!) Her er også litt for de som heller ønsker litt ferdigtd statistikk.

1. <http://www.livejournal.com/stats.bml>

Waypath

Må kikke nærmere på Waypath (1) når anledningen byr seg. "Waypath's Related Weblog Navigation engine" foretar en automatisk analyse av weblogger "*to determine their core conceptual makeups, compares them with one another to find out how related they are, and presents you with its best guess as to what's related to your original input*".

Daypop og Technorati utnytter så vidt jeg forstår noe av det samme datagrunnlaget, men det er også forskjeller her. Det hadde opplagt vært interessant å se en **og systemerer "blogguniverset"**.

1. <http://waypath.com/>

Med jevne mellomrom blir jeg skikkelig overveldet av all den informasjonen som finnes på nettet. Joda jeg leste The Web, According to Google

kandidat kom jeg over via et søk etter "multimodality", forøvrig etter tips fra Ture S. som jeg etterhvert må begynne å kreditere som mentor. Øverst på trefflista finner jeg Survey of the State of the Art in Human Language Technology (1) som er en mildt sagt omfattende, og tilsynelatende oppdatert, oversikt over forskningsfeltet knyttet til "*human language technology*

de som heller vil holde seg innen det nordiske språkområdet ser disse forelesningsnotatene + del 2 Anders Marner også interessant ut.

Jeg er spent på boka *Multimodal Discourse*

dammen. Kress og Van Leeuwen "*show how two kinds of thought processes interact in the design and production of communicative messages: "design thinking" and "production thinking," the kind of thinking which occurs in direct interaction with the materials and media used*".

Fant forrsten også denne utmerkede bibliografien knyttet til multimedia design (2).

Multimodalitet er et interessant begrep som tar opp i seg at en "tekst" er bærer av mening på flere nivå, ikke bare det rent lingvistiske med relevans for alle medierte medier, ikke minst de "digitale". Et eksempler er CSS Zen Garden som jeg skrev om for noen dager siden. Det viser eksempler der den samme teksten (eksakt lik xHTML-kode) er presentert med vidt forskjellige design, utelukkende ved hjelp av stilsett. Dette er dermed en enkel synliggjøring av tekstens multimodalitet.

(omfattende sådanne) av

1. <http://cslu.cse.ogi.edu/HLTSurvey/HLTSurvey.html>
2. <http://www.arts.uwaterloo.ca/%7Eipederse/navigate.html>

WatchBlog

WatchBlog.com gjør en vri i forhold til andre blogger med flere "skribenter". Forsiden er delt i tre spalter knyttet til en rekke skribenter med forskjellig politisk syn. I USA betyr det at man skiller mellom demokrater, republikanere og "Third Party". Konseptet er muligens ikke skrekkelig originalt, men jeg har ikke sett noe lignende før og det ser ut til å fungere bra.

- <http://www.watchblog.com/>

19.6.03

I forskningsfronten eller bare "bambus"?

I Gemini - NTNU og SINTEFs magasin om forskningsnyheter - leste jeg nettopp en artikkel om "magnekyler" (1). Med utgangspunktet i en artikkel i Adressavisen. skriver Gemini om "*en sensasjonell ny type molekyler – magnekyler. Disse dannes når vanlige molekyler utsettes for sterke magnetfelt. Om vi utsetter vanlig bensin for denne behandlingen, tar den bare 1/7 av plassen, samtidig som CO2-utslippene halveres. Utslippene av kreftframkallende stoffer blir så godt som fjernet. I tillegg er magnekylstoffet superledende ved romtemperatur. /.. / bak det hele står den geniale italieneren Ruggero Maria Santilli (2), leder av Institute for Basic Research i Florida, USA*".

Artikkelen dokumenterer et omfattende arbeid med å finne ut av det påståtte fenomenet, men ender til slutt opp med å konkludere med at dette ikke holder stikk. Så hvorfor skriver jeg om dette. Jo fordi jeg synes å huske at jeg for mange år siden leste om en nordmann som brukte magneter på bensinslangene for å gjøre forbrenningen mer effektiv. Få trodde på ham, men han kjørte nå rundt med magneter i bilen og sparte bensin. Som tenkt så gjort; et søk i Google fører meg raskt til Magnetec.no. De leverer produktet Magnetizer, til og med med en omfattende prislister. Ser tilforlatelig ut, men det lukter likevel litt svidd dette her, ikke minst på bakgrunn av Geminis artikkel, dog forutsatt at det faktisk handler om noenlunde samme teknologi. På den annen side; referanselisten ser imponerende ut.

Poenget er egentlig dette; det å **vurdere om informasjon er riktig eller bare sprøyt er ikke enkelt**. I dette tilfellet må jeg innrømme at jeg ikke vet hva jeg skal tro.

1. <http://www.ntnu.no/gemini/2003-03/24-25.htm>
2. <http://www.magnegas.com/index.htm>

Fascinerende tjeneste

Earth and Moon Viewer (1) er en gammel tjeneste, først implementert i 1994, men like fullt fascinerende. Det er mange faktorer som spiller inn når slike bilder skal genereres, men i dette tilfellet er det godt dokumentert.

Mye flott på denne fronten, sjekk også NASAs Blue Marble (2) for høyoppløselige bilder og ditto video.

For noen dager siden klaget jeg min nød i jakten på programvare som kunne laste ned bilder fra webkamera og lagre disse med

lite javaprogram som gjør jobben. En animasjon av jordkloden

det samme prosjektet. Spørs om jeg må sende en mail til NASA og be pent.

1. <http://www.fourmilab.ch/earthview/vplanet.html>
2. <http://earthobservatory.nasa.gov/Newsroom/BlueMarble/>

17.6.03

Læringsplattformer og læringssyn

Ligger litt etter på bloggfornten for tiden og må ta opptråden fra slutten av forrige uke. På fredag var jeg med på en samling i regi av estandardprosjektet (mer om den her) hvor blant annet representanter fra de to store, norske LMS-leverandørene (FronterIT-Solutions) hadde innlegg. Det mest interessante var faktisk uttalelsene som de to leverandørene kom med når diskusjonen kom inn på læringssyn. Begge **oppfattet sine LMS-løsninger som nøytrale i forhold til ulike læringssyn** og hadde som mål å fortsette med det. Jeg forstår selvsagt at det ut fra et salgsmessig ståsted ikke lønner seg å flagge et bestemt læringssyn, men på den annen side står det ikke til troende at teknologien skal være nøytral i forhold til måten innholdet kommuniseres på.

På søndag var jeg med på en omfattende gjennomgang av et finskutviklet studiestøttesystem (Fle3) (1). Fle3 er basert på Zope og distribueres med en GPL-lisens, slik at systemet fritt kan brukes og videreutvikles. Det er i seg selv interessant, men i denne sammenhengen var det mest spennende å høre om hvordan **et uttalt læringssyn var lagt til grunn for utviklingen av systemet**, noe som står i skarp kontrast til de nevnte norske leverandørene. Jeg installerte Fle3 på en testserver for noen uker siden, men fikk ikke det helt store ut av det da. På søndag fikk imidlertid en hel gruppe jobbet med systemet, noe som gjorde det langt enklere å se fordelene med systemet. Her dreier det seg om et system som fokuserer på samarbeidslæring, med utgangspunkt i et personlig område ("webtop") som alle medelever kan se samt områder for felles "knowledge building" og "jamming".

"Kunnskapsbyggingen" (kanskje et litt problematisk begrep) foregår som et slags diskusjonsforum, dog med noen vesentlige forskjeller. Viktigst er kanskje at hvert enkelt innlegg skal kategoriseres, f eks som "problemstilling", "hypotese", "min forklaring", "vitenskapelig forklaring" etc. Ideen er at gruppen skal jobbe problembasert, etter modell av et forskerteam (jmf Scardamalia & Bereiter - Schools as Knowledge Building Organizations) (2). Se utviklernes eget paper som beskriver bakgrunnen for metoden.

CSCL-konferansen fokuserer naturlig nok på samarbeidslæring. Etter å ha hørt diverse innlegg har jeg ingen problemer med å underbygge at samarbeid er en nødvendig komponent i utviklingen av kunnskap. Diskusjonen med andre deltagere avdekker imidlertid at de fleste (heldigvis) også erkjenner at en vesentlig del av kunnskapsdannelsen nødvendigvis må skje individuelt. Fle3 har forsåvidt noen funksjoner som til en viss grad støtter **individuell kunnskapsbygging** gjennom at hver enkelt kan lenke innlegg fra den felles delen av systemet til sin egen webtop. Innholdselementer kan med andre ord produseres for kollektivet og deretter knyttes til individet. Det hadde imidlertid også vært interessant å hatt funksjoner som kunne støtte en omvendt arbeidsform hvor elevene produserer noe individuelt og deretter knytter det til kollektivet i sammenhenger hvor det er relevant.

Det er aldri slik at "one size fits all", ei heller innen undervisning. Spesielt nettstudenter (i det minste slik Mediesentert har møtt disse gjennom flere år) retter gjerne innsatsen mot "personlige" arbeidsoppgaver, ofte av rent praktiske årsaker. De fleste jobber ved siden av og har liten anledning til å delta i aktiviteter som krever samtidighet. Skal man oppnå samarbeid på nettet kreves intensitet og kontinuitet, studenter som logger seg på studiestøttesystemet et par ganger i uken vil dermed falle fullstendig utenfor undervisning ssom forutsetter utstrakt samarbeid. Et pragmatisk syn på eleæring gir dermed det fromt ønske om systemer som også er i stand til å støtte individuell kunnskapsbygging som et fundament for den enkelte når denne møter kollektivet på ulike arenaer. Personlige weblogger kan være en slik arena. **Kanskje ville en versjon av Fle3 der webtoppen var en weblogg, nærmet seg mitt ideelle LMS.**

1. <http://fle3.uiah.fi/>
2. <http://csile.oise.utoronto.ca/abstracts/ciar-understanding.html>

15.6.03

Datastøttet samarbeidslæring og standarder

CSCL 2003 er i gang (1) i Bergen. I forkant av konferansen var det på fredag en samling der estandard-prosjektet (2) hadde samlet en gruppe av interesserte for å høre om og diskutere standardisering i forhold til nettbasert/-støttet undervisning. Innleder var Heidrun Allert. Allert er i Bergen i forbindelse med CSCL2003 som medforfatter av "Extending the Scope of the Current Discussion on Metadata towards Situated Models" (3). Essensen i innlegget var også knyttet til dette; standarder i regi av IMS, ADL (SCORM), IEEE (LOM) m fl fokuserer på bruk av metadata ut fra instruksjon av enkeltindivider, på bekostning av forskjellige kollektive , samarbeidsorienterte sider ved læring. Allert mente derfor at det var **viktig å være kritisk til dette standardiseringsarbeidet og at man må komme fram til en alternativ måte for å beskrive læringsprosesser**

ved hjelp av metadata.

Den delen av diskusjonen som jeg overvar var litt preget av at deltagerne hadde ulikt ståsted. Mitt inntrykk var blant annet at mange har et syn på standardisering som kun omfatter hensynet til gjenfinning og gjenbruk av læringsressurser. Allerts syn ble faktisk direkte imøtegått av enkelte, noe som forundrer meg. Fra mitt ståsted, litt på sidelinjen i utdanningsnorge, har jeg **vanskelig for å se den store nytteverdien av utveksling av læringsressurser i form av "objekter" som ikke skal bearbeides av den enkelte faglærer.** Det krever muligens en noe mer inngående forklaring, men kortversjonen er knyttet til at dette innebærer en sentralistisk modell for utveksling av ensartede "læringsobjekter" hvor motivasjonen synes å bunne i et ønske om effektivitet og ensretting i motsetning til modeller hvor det i større grad fokuseres på mangfold. Jeg mener ikke at det dermed er galt å lage nasjonale baser som inneholder lyder, bilder og videoklipp, selv om det kanskje vil innebære en form for forflatning dersom alle elevarbeider i naturfag begynner å ha bilde av den samme elgen. Det er etter mitt syn en annen sak, hvor faktisk hensynet til lagringsformat er langt viktigere (forøvrig en problemstilling som tydeligvis ikke var særlig interessant å diskutere). Jeg er også fullstendig klar over at en rekke bedrifter er svært fornøyde med ferdiglagde undervisningsmoduler. Så vidt jeg kjenner til er dette imidlertid først og fremst knyttet til opplæring, f eks innen bruk av programvare eller drilling i sikkerhetrutiner. Undervisning, som krever refleksjon og bearbeiding av innholdet, er en annen sak. Allert hadde i den forbindelse et poeng som viste at hun kjente virkeligheten i skolen. **Lærere spør sjelden etter HVA en annen lærer brukte for å gjennomføre et undervisningsopplegg, de er interessert i HVORDAN vedkommende gjorde det.** Det må stansardiseringsarbeidet ta hensyn til.

Et lite apropos til standardiseringsdebatten. Amerikanerne er tungt inne på dette feltet og har lenge satt dagsorden. ikke minst har det maerikasnke forsvaret et betydelig opplæringsbehov, dette har selvsagt preget arbeidet noe som har ført det i en retning som ikke samsvarer særlig med europeisk undervisningstradisjon. Jeg kan neppe si at jeg er spesielt pasifistisk anlagt, men **ADLs nåværende nettsider (4) får meg til å steile.** Sjekk denne forsiden >> Jeg er ikke mot militæret og skjønner at de har et opplæringsbehov, men hallo!!! Særlig subtilt er det i alle fall ikke.

1. <http://www.intermedia.uib.no/cscl/>
2. <http://www.estandard.no/>
3. http://www.learninglab.de/%7Eallert/publikat/CSCL2003_MetadataTowardsSituatedModels.pdf
4. <http://www.adlnet.org/index.cfm?fuseaction=home&CFID=27495&CFTOKEN=49218402>

14.6.03

Videre utvikling av nettlesere

Microsoft tilkjennga for en tid tilbake at Internet Explorer ikke vil bli videreutviklet som et selvstendig produkt (1), men at forbedringer vil komme gjennom endringer i operativsystemet. Dermed kom det neppe som noen bombe da det i går ble det klart at det heller ikke vil komme nye versjoner av IE for Mac. Den som visste hva Microsoft tenker på; mens Mozilla, Netscape, Opera m fl har kommet med en lang rekke betydelige forbedringer har IE stått temmelig stille i tre år. I første omgang kan dette synes som nok et argument for å bytte nettleser, men det drar også med seg betydelige problemer. Microsoft, med nærmere 90% av nettlesermarkedet, har strategiske grunner til ikke å følge opp arbeidet med åpne standarder (2). Det kjipe er at med så stor markedsandel, direkte motvilje mot åpne standarder og treg brukermasse legger Microsoft en effektiv demper på en utvikling som kunne gjort nettsider og nettlser mye mer brukervennlige.

1. <http://www.microsoft.com/technet/treeview/default.asp?url=/technet/itcommunity/chats/trans/ie/ie0507.asp>
2. <http://www.opensource.org/halloween/halloween1.php>

13.6.03

Open source-program mest stabile

Danske Computerworld viser til en undersøkelse som dokumenterer at **Open source-program er vesentlig mer stabile enn tilsvarende programmer basert på lukket kode**. Analysen bygger på intervjuer med 100 IT-sjefer om deres forventninger og oppfatning av open source samt fem mer dyptgående intervjuer med bedrifter som har stor erfaring med open source. Det sies ikke noe om hvilken konkret programvare dette dreier seg om, men jeg vil tro at Linux (operativsystem), Apache (webserver), Eudora (epostleser) og muligens Mozilla (nettleser) samt OpenOffice (tekstbehandler, regneark, presentasjon mm) er blant disse.

- <http://www.idc-analyse.dk/report.asp?mode=1&reportid=13>

12.6.03

Litt fra "tenkeboksen"

Mens jeg skrev en post om kommentarer og tilbakepekere (1) ble jeg litt usikker på om utgangspunktet mitt var riktig. I god "stup og skyt" ånd postet jeg likevel det jeg hadde skrevet og tok en tur i tenkeboksen. Når jeg nå er tilbake er den foreløpige konklusjonen at det er vanskelig å etablere et hierarki av forbindelser mellom nettsider (blogger) uten å støtte seg på en **empirisk undersøkelse**. Ikke noen bombe akkurat, men så blir spørsmålet om det er gjort noen slik undersøkelse.

Jeg kommer i farten på følgende mulige forbindelser mellom blogger :

- Kommentarer
- Pekere i kommentarer
- Tilbakepekere
- Pekere i tilbakepekere
- Pekere i poster
- Pekere i permanente poster
- Lenkelister
- Bloggroller
- RSS-filer

Det finnes sikkert noen flere varianter, men jeg tror dette er de viktigste. Jeg ser da bort fra "indirekte" koblinger av tredjeparts programvare som "ser" ulike forbindelser i lenkemønster i to blogger, f eks ved å utnytte Googles API.

Når så disse mulige forbindelsene er på plass gjenstår det å se på "styrkeforholdet" (jmf "strong ties" vs "weak ties") mellom dem. Mitt utgangspunkt var at kommentarer var den "svakeste" forbindelsen mellom blogger, men jeg ser at dette ikke henger helt på greip ettersom kommentarer vanligvis kan skrives av alle, enten de selv har en blogg eller ikke. En åpenbar styrke ved kommentarfunksjonen, men det fører samtidig til at kommentarer skiller seg fra de øvrige "forbindelsene", noe som også gjelder RSS-filer som slett ikke behøver å være knyttet til en blogg. At de som skriver kommentarer i blogger stort sett blogger selv er en annen sak, dog ikke uten betydning.

Min første tanke var at det ville vært interessant å sjekke de reelle forbindelsene mellom et antall blogger med utgangspunkt i bloggrollene. Bloggroller bør i utgangspunktet kunne regnes som en sterk forbindelse mellom to blogger ettersom bloggeren, gjennom bloggrollen, signaliserer hva vedkommende leser ofte. **Første fase i en undersøkelse ville dermed bli å registrere alle bloggroller i 3-4 ledd fra et utgangspunkt** (f eks min egen bloggroll). Nå ser jeg i ettertid at Jon Udell gjorde noe lignende (2) for over et år siden med utgangspunkt i RSS-filer, men det må nesten betraktes som en innledende runde.

En rask skumming av bloggroller viser at det er ganske mange gjengangere (vi leser stort sett det samme) noe som styrker hypotesen om bloggrollen som en "sterk forbindelse" i Granovetters forstand (3). En slik kvantitativ undersøkelse bringer en imidlertid ikke helt i mål, først og fremst fordi hver enkelt leser de ulike bloggrollene med svært ulike frekvens. Supplert med data knyttet til hvor ofte en blogg faktisk blir lest, samt hvor ofte vedkommende kommenterer i og peker til den aktuelle bloggen ville gitt et datagrunnlag som ville vært et godt utgangspunkt for å **si noe om "styrkeforholdet" mellom de ulike forbindelsene samt gi et bilde av det informasjonsuniverset som kan springe ut fra én blogg**.

Det største problemet er egentlig at dette ikke er noe som kan undersøkes maskinelt ettersom det forutsetter kvalitative data fra hver enkelt blogger. Kanskje dette ender med en epost fra meg i ikke alt for fjern fremtid.

Parallelt hadde det vært interessant å **følge spredningen av en konkret sak mellom blogger**. Her er det i alle

fall gjort noe allerede (via Jill), til og med visualisert (4). Sammenligningen av sterke og svake forbindelser mellom blogger og spredningen av informasjon er vel i seg selv nok til å forsvare en avhandling. Men så var det dette med fokus da

Hjelp meg! Å systemere innholdet i bloggroller er ingen triviell oppgave, i alle fall ikke dersom det skal gjøres manuelt. Enten må jeg komme på noe lurt eller så blir dette en skikkelig drittjobb. Og jeg som trodde jeg drev med dette for å slippe nettopp slikt :-)

1. http://infodesign.no/arkiv/2003_06_01_jonblogg.htm#95502205
2. <http://radio.weblogs.com/0100887/2002/05/28.html>
3. <http://web.media.mit.edu/%7Eetanzeem/cohn/granovetter73.pdf>
4. <http://www.langreiter.com/space/2003-05-27-moreMap>

FrontPage for blogging

Microsofts FrontPage er med rette regnet for et lite egnet verktøy for den som har alle sine nettlesere (i dobbelt forstand) i tankene. Ikke minst har proprietær kode (MS Extensions og uggen CSS) vært et stort problem, noe blant annet Opera har fått erfare. Nå leser jeg imidlertid (1) at "*FrontPage 2003, which Microsoft already has said will target professional Web developers, will incorporate a full WYSIWYG editor for Extensible Stylesheet Language (XSLT)*" samt at programmet "*will also include prebuilt functionality to ease creation of Web logs or blogs*".

Så spørs det hvor dette egentlig bærer. Microsoft er store nok til å fortsette å kjøre sitt eget løp (2), noe som ikke behøver å være godt nytt, hverken for standardiseringsarbeidet knyttet til XML eller weblogger.

1. <http://www.crn.com/sections/BreakingNews/dailyarchives.asp?ArticleID=42521>
2. <http://zdnet.com.com/2100-1104-993949.html>

Etikk og IKT-bransjen

Via Andedammen leste jeg den artikkel i digi.no (1) der IKT-Norge-sjef Per Morten Hoff "*minner om at selv om kopiering til privat bruk er tillatt, betyr ikke dette at slikt er forenlig med god bransjeetikk for ansatte i IKT-næringen*". I likhet med Jorunn synes jeg dette var et pussig utsagn og tenkte at jeg fikk sjekke hva IKT-Norge sier med hensyn til etiske retningslinjer på sine nettsider (forøvrig en site hvor navigasjonen ikke fungerer i Mozilla!!!). Jeg finner etiske regler for internett knyttet til Nettnemda, men ikke et kvekk om etikk i forhold til kopiering.

At IKT-bransjen bør være på banen i forhold til etikk er etter mitt syn åpenbart, men Hoff's uttalelser gjør meg temmelig usikker på om IKT-Norge er den rette kanalen for å fronte dette. Ærlig talt synes jeg det er mye som tyder på at **tenkningen rundt etiske retningslinjer er mangelfull**, lite prinsipiell og tilsynelatende formulert etter innfallsmetoden. IKT-Norge ser først og fremst ut til å rette innsatsen mot ulike økonomiske sider ved teknologien, kanskje de burde la det bli med det.

Et utgangspunkt for å diskutere IKT og etikk kan muligens være dette dokumentet (3), skrevet av Svein Sando. (2)

1. <http://www.digi.no/php/art.php?id=89848>
2. <http://www.ikt-norge.no/default.asp?uid=3908>
3. <http://www.dmmh.no/%7Eses/www-ses/etikk/Etikk-ikt-trkomp.htm>

10.6.03

Kommentarer og tilbakepekere

Inspiret av Toril Ms redgjørelse for hvorfor hun ikke har kommentarfunksjoner (1) i sin blogg fikk jeg lyst til å knytte ned noen betraktninger om «kommentarer» og «tilbakepekere» (trackbacks). Eirik N. skrev om "Dialog kontra monolog (2)" for noen dager siden og knytter her disse funksjonene til «sosial programvare» (han har også en post som responderer til Toril).

Selv har jeg nettopp lest "The Strength of Weak Ties" (3) av Mark Granovetter. Artikkelen er 30 år gammel, men noe av det mest interessante jeg har lest i det siste. I korthet argumenterer artikkelen for at «**svake forbindelser**»

("weak ties") mellom mennesker er viktigere for spredningen av informasjon enn «sterke forbindelser» ("strong ties"). Her er en rekke interessante paralleller til ulike former for nettverkskommunikasjon, kanskje spesielt blogger. En kan se for seg et hierarki av forbindelser mellom blogger med ulik "styrke". Kommentarer er kanskje den "svakeste", fulgt av tilbakepekere og egne poster med pekere til en annen blogg. Alle disse knyttes gjerne til spesifikke poster. Den sterkeste forbindelsen mellom to blogger finner en i form av "lenkelister" (bloggroller). Lenger oppe i "hierarkiet" kommer for eksempel referanser i tilknytning til lengre "artikler", enten disse publiseres elektronisk eller på papir, men det er en litt annen historie). Jeg har kanskje ikke fulgt denne tankegangen til ende, men jeg tror det er et poeng at **kommentarfunksjoner, som den "svakeste" forbindelsen** (gitt at det faktisk er riktig), **er den mest effektive måten å spre nye ideer i et uformelt nettverk**. Å ikke gi sine lesere denne muligheten innebærer dermed at man forsinket spredningen av informasjon. Det ligger ikke nødvendigvis noen kritikk i dette, det kan være mange gode grunner til ikke å ønske kommentarer, men det hadde vært interessant å undersøke om denne hypotesen holder stikk. Kanskje det er gjort noe på dette allerede?

Det er i alle fall hevet over tvil at det ikke er "mye enklere for en som er uenig med meg å lage en gratis konto på *blogger.com*". Kommentarer er opplagt en langt mer uformell måte å tilkjenne mening på, noe som åpner for flere aktører med alternative syn på en gitt sak.

Når det gjelder **tilbakepekere** er jeg mye mer usikker, ikke minst på grunn av det etableres en forbindelse mellom to blogger på innholds nivået (jeg skiller dette fra "kommentar nivået", selv om jeg er klar over at mange weblogger ikke gjør det); rent konkret fra en URL til en annen. Pekere i kommentarer (i det minste slik jeg benytter dem) adresseres fra en annen URL enn innholdet de kommenterer. Konsekvensen er at opphavsmannen til posten som mottar en tilbakepeker må godta at det etableres eksplisitte relasjoner mellom to poster, hvilket fort kan gjøres til et "pekerøkonomisk" (4) spørsmål. Vedkomende kan selvsagt slette tilbakepekeren, men det er neppe noe godt alternativ i denne sammenheng. Dermed etableres relativt sterke bånd mellom bloggene. Spørsmålet i denne forbindelsen blir dermed om det bidrar til å spre informasjon raskere enn andre funksjoner, eller om det kun leder leseren inn i en "lenkerekke" mellom poster skrevet av personer med samme tanke sett og som kretser rundt samme tema.

1. http://torillsin.blogspot.com/2003_06_01_torillsin_archive.html#105523392092285589
2. <http://www.newth.net/eirik/archives/000167.html>
3. <http://web.media.mit.edu/%7Etanzeem/cohn/granovetter73.pdf>
4. <http://cmc.uib.no/jill/txt/linksandpower.html>

8.6.03

Exactitudes

Et spennende fotoprojekt i regi av den nederlandske fotografen Ari Versluis og stylisten Ellie Uyttenbroek. *Exactitudes*: "a contraction of exact and attitude. By registering their subjects in an identical framework, with similar poses and a strictly observed dress code, Versluis and Uyttenbroek provide an almost scientific, anthropological record of people's attempts to distinguish themselves from others by assuming a group identity. The apparent **contradiction between individuality and uniformity** is, however, taken to such extremes in their arresting objective-looking photographic viewpoint and stylistic analysis that the artistic aspect clearly dominates the purely documentary element".

Det å ha et prosjekt med et klart definert konsept er selvsagt nyttig i forbindelse med enhver form for "kunst", men kanskje spesielt i forhold til fotografi. Jo flere begrensninger man klarer å operere innenfor desto mer interessant blir ofte resultatet. Et lignende konsept burde kunne egne seg utmerket for fotoblogging.

- <http://exactitudes.com/>

5.6.03

Ideelt for videoblogging

Med tanke på å eksperimentere med videoblogging har jeg allerede begynt å ta opp video med det digitale fotoapparatet jeg har i lomma, men jeg innser at løsningen ikke er optimal. Nå ser det imidlertid ut til å skje noe på denne fronten; Mustek har

lansert DV3000, et rimelig videokamera som gjør opptak direkte på minnekort. Spesifikasjonene (1) er ikke all verden, men en 2,1 Mp brikke gir stillbilder opp til 1600X1200 og altså video i 320X240. Det siste høres ikke særlig fett ut, men holder faktisk til mange formål, ikke minst til web. Med et 256 MB CF-kort får du plass til 60 minutter video i "beste" kvalitet:

Prisen på rundt 1500,- kroner gjør dette til et spennende produkt, ikke minst for de som sitter med trange undervisningsbudsjetter. **Dette bør være et funn for enhver "medielinje"; hver mann sitt kamera** - Kollektiv dokumentar neste! Som så ofte ellers er det også spennende å tenke på hva som vil være på markedet om et år eller to. Hva med 4Mp, 8X zoom, fullskjerms MPEG4, inngang for ekstern mikrofon og utbyttbare microdrives på 4GB? Gjerne til under 2000,- kroner

Betydningen av **billig, lite** samt **brukervennlig** og dermed **tilgjengelig** utstyr skal ikke undervurderes. (jmf fotoblogging) Når jeg ser på mine egne unger og hvor moro de synes det er å lage "film" har jeg stor tro på at tiden fremover vil kunne gi oss helt nye filmatiske uttrykk; kanskje først og fremst på nett, men også innenfor mer tradisjonelle format. I dag er jeg litt skeptisk til å sende 10-åringene ut med et kamera til 15000,-, snakker vi 1500,- er det derimot bare å stå på.

Løp og kjøp og la ungene få bruke datamaskinen på en uomtvistelig positiv måte. Det blir helt sikkert moro for oss andre også :-)

11.06.03: Flere som leverer lignende produkter. Aiptek Pocket DV 3100 ser ut til å ha noenlunde de samme spesifikasjonene og kommer med tilsvarende programpakke som Musteks kamera. Mye som tyder på at innmaten er den samme, sikkert laget på samme koreanske fabrikk.

1. http://www.mustek.com/html/prod_camra/dv3000/spec.html

3.6.03

Hvem eier egentlig Unix?

Salon har i dag en artikkel (1) om striden omkring eierskap til kildekoden for Linux mellom SCO og IBM. Artikkelen inneholder en peker til en grundig gjennomgang av hele problemstillingen (2), skrevet av Eric Raymond (President Open Source Initiative). Artikkelen er interessant for alle som interesserer seg i forhold knyttet til utviklingen av "åpen" programvare. Raymond skriver at "*during the early days of Unix commercialization, the Unix code base was widely regarded as a commons worked by many hands ././ Thus, the community of Unix hackers that had grown up around the pre-commercial releases never lost the conviction that, ethically, the Unix code belonged to them -- the people who had the ideas and wrote the code -- regardless of what the legal paperwork said*" problemstillinger straks programvare utvikles på grunnlag av innsats fra et stort antall mennesker, uten formelle avtaler.

- 1.
2. <http://www.opensource.org/sco-vs-ibm.html>

2.6.03

XML til folket

I serien "hyggelige og dyktige mennesker på nettet" har jeg nå kommet til Bitflux. Dette sveitsiske selskapet har laget en **webbasert WYSIWYG XML-editor**

Mozilla, men har du ikke den allerede er det på tide å gjøre noe med det). Det finnes en egen FAQ som kan være verd å kikke på. Jeg har sett en del forskjellige online HTML-editorer av varierende kvalitet, men ingen for XML og overhodet ingen som kommer i nærheten av dette grensesnittet. Fett!

Jeg støtte på dette mens jeg kikket på et annet interessant produkt fra samme selskap: **SlideML** (2), som benytter XML for å vise "slideshow" (ala PowerPoint, bare så mye bedre). Presentasjonene lagres som ren XML, hvilket betyr at visningen må styres ved hjelp av CSS eller XSLT. Fordelen er at innholdet kan vises i en mengde ulike format, som HTML, PDF, SVG m fl. En annen og enda større fordel er at **innholdet vil være fremoverkompatibelt**, knyttet til en åpen standard, i motsetning til PowerPoint.

1. <http://bitfluxeditor.org/>
2. <http://www.slideml.org/>

1.6.03

Plone brukt som LMS

Plone (1) er et gratis Content Management System (Open Source) basert på Zope (2). Nå er det etablert en egen post-/nyhetsliste for å samle erfaringer fra ulike forsøk hvor Plone blir benyttet i undervisnings-sammenheng. Det finnes en webbasert versjon av postlisten for de vil ta en titt på hvilke emner som diskuteres.

Plone er et interessant publiseringssystem og det er spennende å følge med på en utvikling som kan gi det mer karakter av et LMS.

1. <http://plone.org>
2. <http://www.zope.org>